

odpeljal ni. Seveda je država Portugal strog klerikalna...

Kmet na Švicarskem. Veliki svet Švicarskega kantona Bern je obravnaval o načrtu, ki ima pospeševati živinorejo. Po § 1 tega načrta se ima izdati najmanje:

za konjerejo	35.000 frankov
„govejorejo	100.000 "
„rejo male živine . . .	25.000 "
	skupno 160.000 frankov.

Tako se deluje na Švicarskem za kmeta. Pri nas pa se brigajo poslanci za neumne napis. Pri nas imamo dosti denarja za penzionirane hofrate, generale, ki so vojske izgubili, faličane ministre, cuker-barone, za kmeta pa — figo!

Dopisi.

Polensak. Tukaj se godi kakor na Ruskem. Kadar se doma ne vojskujejo, pa se po sodnjam prepirajo in denar trosijo in vse pride samo od klerikalne hujškarije. Kakor smo že pertočali, se je opekel najprve g. mežnar Glavnik za okoli 40 kron, zraven še je moral oznaniti svojo „nezgodo“ pred množico. Drugi je šel na limanice občinski predstojnik in poštar Franc Šori; stala ga je stvar tudi kakih 40 kron. Vsakdaj naj pometa preje pred svojim pragom in naj molčijo vsi širokoustneži! Dalje je še ena prav lepa dogodba. Gospod cekmešter Šamprl se je tudi prav grdo zjezil, ako ravno še starček komaj koraka in še je zraven tega zelo gluhi; ali jezik mu še vendar ne daje miru; parkrat je starček jezik zasuhal in že je moral romati v blagajno po svoje dukate, katere je še dolgo hranil; o joj joj!! Starčku se še kaj poljubi; baha se sedaj, da mu je njegov tožitelj dobroto storil, da ga je tožil ker je moral štirikrat v mesto hoditi in v tem je lotrijo stavil ter je dobro zadel. Mi pa pravimo: Bog nas obvarjuje take lotrije, da je ne bode nobeden zadel. Ali pa mogoče je da je Šamperl pozabil da je imel denarje v blagajni, ne pa v lotriji; to stvar bi mu moral nekdo razdeti, starček se moti. Ubogi Caf, oštarjaš od sv. Tomaža, brat gos. dekanu, si je kaj prizadeval in hudo lagal; ker se je pokazalo da g. Caf ni bil pravičen ni imel priložnosti, da bi svojo dušo prodal. Lepo je to za dekanovega brata! Naše Polenske poglavljave pa tudi vprašamo, ali je to redno, kakor ste napravili z onim starim možem, keteri način je tako dolge leta v cerkvi rožni venec molil in kriz nosil, zdaj pa, ker je črez cekmeštra svedočil, pravico in resnico govoril, ker je moral priseči, ker ni hotel krivo prisegati in lagati za cekmeštra? Mož je imel ko je še bil mlajši, sedeš v cerkvi, zdaj ko je pa starejši in slab bo se moral tam okoli po tleh kotali; lep zgled! Zdaj pa še nazadnje opozarjam ljudljanskoga krokarja, naj čisto molči, in miruje o Polenskem dopisniku. Za mir in red bodoemo tukaj na Štajerskem sami skrbeti; ako pa nam prideš še enkrat s kako bedarijo bomo pa kaj drugrega zapeli; s takim pa se že dolgo ne glihamo, ker nam je preneumen časopis! Za danes velja! Na svidenje! 12 neustrašenih apostolov!

Stoperce. Stari pregovor pravi: kdor nima v glavi, mora v petah imeti. Semertja je pa le dobro, da človek kaj pozabi. Ko bi mi ne pozbili objaviti teh vrstic že v 26. štev., ne imeli bi jih zdaj. Dandanes bodi varčen! Torej kaj novega? Zadnjič smo vprašali, je-li se bode Keček ogibal naprednih hiš, kadar prihaja z žakljom po vasi. Zdaj pa nekoliko nazaj vzamemo in ga povabimo, naj le pride. 16. junija pri popoldanski službi božji je imel zopet s „Štajercem“ opraviti. Ves njegov „krščanski nauk“ obstoji iz besedičenja o „slabih časnikih“. Vi, dragi Andrejček, kakšne „cajtunge“ pa ste vi brali, ko je imela trboveljska Čebinka „bolano nogo“? Ali ste ji čitali takrat pobožnega „Fihposa“? Keček je tudi priporočal, naj se deje na napredne hiše napis: Tukaj se „Štajerc“ bere. Dobro dobro, stric! Kadar prideš z žakljom, pa pridi s polnim; v žaklu prinesi tiste napis, da jih prilepiš po hišah. Bodeš dobil obilo placiila... Poročali smo že, da bodo pri nas občinske volitve. Keček se je že hudo trudi in pravi, da hoče občinske bukve v roko dobiti. Kaj misli neki z njimi? V bukvah ni cekinov.

Vsek delavec dobri plačilo; tudi Kečeku poplačamo, ako ne postane popolnoma miren.

Pobrež pri Pribovi. Naš g. župnik nas v silov. Gospod obrekje, da smo hujškalni ravnega mlinarja Gossnika k čitanju „Štajerca“ (kakor on meni slabih časnikov). Ali mi se zavoljo tega nikakor ne jezimo. Mi kod može in kmetje v zvezi vemo dobro, da je bil rajni mlinar Gossnik eden „Štajercov“ naročnikov in mi smo mu hvale dolžni v grob, da nas je na pravo pot prideljal. Pokojnik ni potreboval nobenega prigovarjenja, ker je sam vedel, da mora biti pošteni človek naprednjak. Ko je bil čas volitve, bil je naš g. župnik malo doma. Lazil je vedno okoli in poizvedoval, katerega je kdo namenjen voliti. Tako je imel vzrok in obiskal večkrat že takrat bolanega mlinarja Gossnika. Tako pa je imel tudi priložnost, prigovarjati se z marsikaterim zaradi volitev. Ali prav izvedeti mu je bilo malo težko, ker naši Pobrežani niso bojazljivi ali klepetulje in ne držijo s staro Zimerlico. Ali vendar se je znašel nekdo, ki je tej Zimerlici na tihem služil. Ta izdajalec nas je izdal za par požirkov piva. Čeprav ni vedel za gotovo, vendar je kazal s prsti na hiše od vaške krčme, kje da se ima Pišek voliti. Stara Zimerlica je o volitvi malo vedela, zato si je najela poduradnika. Glavna stvar je bila njena dolžnost, da brzojavi župniku, kdaj je Brezenik v vaški krčmi malo dobre volje, koliko smrek in koliko po 100 gld. da Gabrunu Petru itd. Bomo že še kaj pisali.

Dobriška ves pri Pribovi. V času volitve je bil tukaj veliki „hec“. G. župnik je prišel z svinskim mešetarem in gospodinje so pridno hlevle odpirale ker so misile, da bo „gospod“ dobro naše pujske poplačal. Ali župnik je malo pujske gledal; iskal je namreč le glasove za Pišeka. Ker so naši vaščani dobrí ljudje, dali so jima vince piti in naskrala sta se ga dovolj. Potem sta odšla brez da bi kaj kupila. Mi pa smo izprevideli, da sta obadvaj mešetarja... Mi čislamo našega župnika, kakor se spodobi, kar se tiče njegove službe. Ali ker nas je žalil v „Fihposu“, mu moramo to povrniti. Kmetje, le vklip, in trobimo v naš rog, ne pa v farškega!

Kmeti iz Dobriškevase.

Št. Vid nad Valdekom. Dragi „Štajerc“, upamo da se še nisi naveličal prati umazano perilo gotovih „gospodov“. Naš župnik Repolusk zopet ne daje miru. Državnozborske volitve so minule, ali za občinske se pripravlja. Mi vprašamo Repoluska: Zakaj pošiljaš svojega mežnarja F. Mirkarja po fari, da nadleguje volilce z agitacijo za tvojo osebo? Mi ne damo svojih glasov tebi ali tistim, ki plešejo kakor ti špišlaš. Zakaj pošiljaš mežnarja nad stare tercijalke, da bi dobil od njih pooblastila? Znano je je itak, kako se vidva z mežnarjem na ženska pooblastila razumeta. Zakaj si rekel, da bi rad uradoval za občino? Take želje ne pripadajo župnikom. Ako imaš poleg župnijskega posla še toliko časa, pojdi na vrh planin koze pasti in jih sili za pooblastila. Repolusk je sam krv, da ga ne maramo v občinskem odboru. Vprašamo uredništvo, kako je mogoče, da nasprotuje mož kmetom, ki je sam knetski sin. Župnik Repolusk, kam plovete? Koliko časa bo vaš oče še v cerkveni bajti? Ali nas razumete?

Vec volilcev.

Rače. (Kaj je list „Štajerc“?) „Štajerc“ je prekoristni list nevednemu ljudstvu, kateri že ima zelo lepo steklo naročnikov, med katerimi se še jih pa dosti najde, ki ne vedo zakaj so naročeni na ta list in zakaj ga čitajo. — Ko bi vsaki naročnik „Štajerc“ pricakoval tako kakor jaz, da nam se sveti res lepa bodočnost, krasna spomlad in obila žetev, aka sodelujemo z vsemi močmi za naš resnicoljubni list, gotovo bi se potrudili marsikaj. Narobe je ako si mislite, da „Štajerc“ deluje v ta namen, vzeti nam vero, izpodritini duhovnike in porušiti hišo božjo. „Štajerc“ izhaja že osmo leto. Dostil se je bilo treba bojeti za čas, nastavljali so mu zanjke, da bi ga ujeli, ponujali mu mišnice, hoteč ga zastrupiti, da se pa to ni in se ne bode zgodilo, treba nam je neumorno napredovati, le tedaj smemo upati krasne svobode in zadovoljnega življenja. Ako pa „Štajerc“ osnaži kakšen mu kaplančetu blatno suknjo, stori to v ta namen, da izvemo mi, kje se največ pijančuje, kje se spravi mnogokatera neomadeževana de-

vica ob najdražji zaklad. Tam v farovžah gojo se hude stvari, kakorše še nam bednemu ljudstvu niti na misel ne pridejo. Dragi čitatelj, sedaj lahko sprevidiš, zakaj lažejš da si na komaj ferdaman aka „Štajerc“ čitaš, ker njem najdeš, kakšne lumparje delajo tam Omenim enega, kateri je pred par meseci pris na kolodvor Racoje, hoteč se odpeljati. Ta ženani gospodek je komaj prilezel v čakalnico, gotovo je pogledal štefanu na dnu. Z njim pris je tudi neka ženska, ne vem je bila njegova kuharica, ali si jo je najel samo za kratek da Omenjena ženska se je tudi našla dobre kapljice tako, da si ni moglajenke opasati, na kateri pa pristopi neka gospodična, katera jo pomaga opraviti. Saprbold, misil sem si na tihem, kaj neki pomeni, da ji jenka ni opasana, pa takoj ko sem viden, da jo je far prijel okoli vrata, ter ji načenčal na uno „preljuba moja Tržika“, sem vse razumel... Ako se to ne verjame, van lahko ob priložnosti omenim onega, kateri je nosil temu nežnemu ptičku suknjo, ter se hudo pridruževal za srebrne kronice. Tedaj pa pride tudi oni posvečeni grešnik po imenu na dan „Ostrmitne nebesa zaradi tega, in njih vrata silno tugujte“, govori gospod. „Dvojno zlo je storilo moje ljudstvo; zapustili so mene, stedeneč žive vode, in si izkopali kapnice, kapnice razdrte, ki ne morejo držati vode. Nad njim so rjuli levi in poganjali svoj glas, naredili so deželo v puščavo; njena mesta so požgana in nikogar ni, ki bi v njih prebival“... Toraj po boljšajte se, kateri ste nam kot vzugled Kristusa, da boste Vi nas učili pošteno in bogabojede živeti, ne pa mi Vas. Ti zbegano ljudstvo pa ni delo brez strahu; ne bojte se pekla in žrepla, s katerim Vas strašijo slabí farje, ako jim ne napolnjujete nikdar sitih malih. Toraj razširjajte naš list „Štajerc“, kajti neobhodno potrebno je da se nahaja ta list v vsaki kmečki hiši, pri vsakem delavcu, ker namen „Štajerc“ je, da se zboljša bodočnost. Sedaj veste kaj je in kakšen namen ima „Štajerc“. Toraj delajmo za svoj list, naročajmo, razširjajmo, in priporočajmo „Štajerc“! Ako bo „Štajerc“ napredoval, se nam ni batil pogina, kajti klerikalci, naš najhujši sovražniki, hirajo in bolejajo. Mi pa gremo naprej! Geslo bodi „Viribus unitis“! S združenimi močmi! Kod nevstrašeni naprednjak pozdravljam Vas vse skupaj prijatelje in sovražnike Vam udani Matjaš Pocherz v Radjem.

Iz Planine. Živijo Cilka! Sedaj bodes pa le mogla iti iz farovža, ki so te že gospod provizor preveč siti in so ti dati „Laufpas“. Tega ti je že bilo davno treba. Gospod provizor v resnicu ni toliko zaslužil, da mora zavoljo tebe toliko preslišat! In to samo zato ker se po trgu tako reči bahaš ki še resnica niso! Toraj ven z njim gosp. provizor! Takrat boste vendar imeli mir, ako pa ne, Vam pa še ne damo miru, bodemo pa še kaj lušnega povedali. Pa mislimo da se boste dobro premisilih in to storili, kar je lepo in prav. Saj vidite da pri Vas za drugo ni kaj, kar za pohujšljivost mladega ljudstva. Zberite si raje bolj stare kuharice, kakor jih imajo in morajo imeti c. k. orožniki. Za danes, z Bogom“.

Šmartin pri Slovenjem Gradcu. predragi Štajerc, tudi jaz Te prosim za mali prostorček, da Ti naznam naše klerikalne agitatorje, kateri so ob času volitev hodili od hiše do hiše, kakor najpotrebnejši berači, in volilce prosili naj volijo klerikalnega kandidata Robiča. Nek privrandranc iz Pustegore, ki rad alsi na imenem Drčaj, je šel v kaplano po Robičeve plakate in jih že med potjo pri hišah na okna prilag. Pri tem delu mu je pomagal tudi njegov sin, ki jo je pa prav pošteno skupil. Drugi klerikalni agitator in farški podrepnik je bil neki Naselj, ki je manj zavednim volilcem, trgal z ročno volilne listke in na njene zapisal klerikalnega kandidata Robiča. Zaradi tega se je moral po sodnji zagovarjati in bo tudi prav poštelo kašo pihal. Nič boljši ni bil neki Kebrov Franc, ki se je imenoval vodja Golavobuških fantov, čeravnoga sovražnja kakor črno vrano. Tudi je klerikalček je pisal volilcem na njih listke z imenom Robiča. Zato tudi njemu kaša ne odide. Ti mladozobci so bili kar naravnost nasilni in so le z zvijačo še toliko glasov nabrali. Pa mi napredni kmetje smo volili edino le našega do-

načina Ježovnika in smo nasprotnikom strogo punili na prate.

Sv. Lovrenc pri Knitelfeldu. V tukajšnji pečini sta delala dva pomočnika. Mlajši je že dolga časa nato pazil, da bi svojemu starejšemu tovariju Valentini Krambergerju iz Spodnjega pri sv. Rupretu v Slov. Gor. poškodoval zdravje ali pa ga celo umoril. Nastal je med njima prepir. Mlajši vzame 12 cm dolgi not in ga hoteče zasaditi v svojega tovarisa. Rešil je zadnjega gospoda, vendar pa tripi silo bolezen med strahu in jeze. Hudobnež že sedi pod lipkom.

iz Dobja pri Planini. Dobili smo slediči predmeti „popravek“ po § 19, katerega objavljamo nato, ker hočemo pribiti laživost tistega Vurkela, ki se ne upa pred sodnijo, ker bi se na tan še marsikaj dokazalo. Ta popravek se glasi: V smislu § 19 tisk. zakona zahteva podpisani župni urad, da sprejmete slediči popravek sonom na Vaše poročilo: „Iz Dobja pri Planini“ štev. 26., dne 30. junija 1907. 1. Ni res, tam Vinkelc se je iz prižnice plavšal, kateri ne bo Korošča volil ne bo kristjan, bo storil velik greh itd., res pa je, da nisem Korošča pred volitvami v cerkvi nikdar javno imenoval. 2. Ni res, da sva „temni noči špacirala in špajala z Maliko,“ in da sem jo drugo jutro „pustil k sv. obhajilu pristopiti brez preje opnavljene spovedi“, res pa je, da tega nisem storil. 3. Ni res, da baje nisem „hotel na smrt bolanega strega moža iti previdet, in je potem umrl brez sv. zakramentov“, res pa je, da zaradi moje knivide ni še nikoli nobeden umrl brez sv. zakramentov. 4. Ni res, da sem „dal neki pošteni ieni sedež v cerkvi samo iz hudobije izterjati“, res pa je, da samo iz hudobije nisem dal izterjati nobenega sedeža v cerkvi. Kn. šk. župnijski urad Dobje, dne 8. julija 1907. Jernej Vurkelnik.

O pomembni Nesramnost tiči v tem, da posluje Vurkelt to češkarijo kot „uradni“ popravek. Hudirja, kaj pa briga knezoškojski župni urad v Dobju, ako, „špacira in špajsa“ Vurkelt z svojo Maliko? Tonaj bi bila „uradna zadeva“? Tudi s Vurkelsem ne bodo prepirali, ali je iztiral vboji ženi cerkveni stol in iz hudobije ali pa iz drugih vzrokov in iz hudobije. Vurkelt naj se raje skrije! Očitali smo mu že druge stvari in njegove nesramnosti mora biti enkrat konec! Mi bi ne smeli k temu popravku napraviti nobene opombe. Ali — toži nas, lažnivi Vurkelt in sodnija bode odločila kdo ima prav!

Loka pri Kozjem. Prevorski farani imajo mladega podučitelja, katerega moramo malo posvetiti. On ni čvrstega zdravja, zato se rad sprejava. Sprehajačo bere časnike, po „Stajercu“ pa hudo udriha. Govori tudi: nam se spodobi, da se spočijemo; kmet pa naj le dela, da dobi hrife. Radi delamo kmetje, „Stajerc“ pa nam pri temu pomaga in ga čitamo z dobrim srcem ter velikim zaupanjem. Ali vsak drug stan naj stori istotako kot kmet svojo dolžnost. Omenjena gospoda pa vendar tudi kmetsko delo veseli; komaj mine popoldanski poduk in že teče — koruzo okopavati... Toliko za danes v posvarilo!

Divja vas v Šmartnu pri Slovenjgradcu. Kakor jari kuščar in razkačen puran, če mu pokazeš rudečo cunjo, divjal je naš vse časti vreden fajmošter Lenart četrto pobinkoštno nedeljo na prižniči. Kričal je: „Prinesite denarje, potem pa me le dajte v cajtingo“. Z vratmi je trakal, da se je tresla cerkev, pri daritvi sv. maše pa se mu je bliščal obraz same poboznosti in bogabojec vnosti, kakor bi bil s sajami lakiran. To sicor ni lepo; ne po lutrovu in ne po turško! Gospod nadžupnik! Mi Šmarčani smo vsjene omikanih, priljudnih za božjo čast vnetih duhovnikov, kakor so bili vaši predniki, ne pa razsazačev in divjakov. Oznanujte nam besedo božjo, razlagajte nam sv. evangelijs, učite nas krčanski nauk, potem vas bomo radi poslušali, radi ubogali in pa radi imeli. Vaše kvante in neslanosti pa obdržite za se, za vašo kuharico in vaše hlapce, kateri so tistih že vajenji; pri nas ne opravite s hujskanjem, ſinjavjem in obiranjem faranov nič več. Če ne bote mirovali vam bomo kmalu hrbet pokazali. Tudi ne morete več razločevati kaj je cerkvenega in kaj farškega. Možnarje na Ilomcu ste pobrali, te ravno so jih kupili šmarški fantje. Cerkveni

denar, ki se skupi na Ilomcu za točenje vina in piva in je določen za cerkvene potrebe na Ilomcu ste po dohtarju zgulili od cekmeštov; homško cerkev pa zaklenili, da ne more špenglar v ture in popraviti po streli napravljene skbede. Leto naprej pa kmalu vam bodo pokazali vsi cekmeštri figo. Mislite, da so cekmeštri samo za to, da bi ob nedeljah in praznikih dregali s škrebeljco ljudi pod nos in nimajo drugega dela in pravici, kakor da se vsako leto enkrat podpišejo na računske pole, katerih še ves čas kar ste tukaj, niste komu pokazali ali pa v pregled dali?! Nekdaj smo imeli v Šmartnu kaso, od katere je imel župnik in cekmeštar vsak po en ključ! Kam je le prišla tista kasa? Če pa hočete imeti vse sami, pa pojrite v nedeljo sami pobirat ofra, ali pa pošljite vašega Jirga. Kdo pa se je na Telovo pri nas jokal? Gotovo vaša lepa, rudečenosna huharca, ko vas je vidla tam pri kapeli na polju tako ginjenega na sv. Lenartu sloneti. Švetujemo vam tudi, da pustite lantvorta na miru in se ne vtikate prevedi v naše posvetne stvari, drugače bomo v Poljčanah prašali, kateri veter vas je tam o polnoči vzdignil in v Šmartin zanesel. Tudi bomo Poljčance za tisti recept prosili po katerem so se vas tam doli znebili.

Lintvort.

Novice.

Visoka čast je doletela poniznega našega „Stajerca“. Prvaški listi poročajo, da je interpelliral poslanec Benkovič s svojimi ednakovrednimi tovarisi ministra zaradi „ne postavne pisave „Stajerca“... Ko bi takrat mi sedeli v zbornici, ploskali bi Cvenkančiu na vse pretege. Tako smo se pa v uredništvu smejali, prav iz srca, smejali da bi nam kmalu trebuhi popokali. Prvič je že to smešno, da si upa Benkovič govoriti o postavi. Tisti Benkovič je to, ki je bil izvoljen edino z najhujšim š vindelnim svojih črnih pristašev! Tisti Benkovič je to, ki računa vhgemu kmetu za 6 vrstic v pismu 3-60 K ali celo 4-60 Kl. Tisti Benkovič je to, ki razglasuje v svoji cunji „Posavska straža“ brezobzirni bojkot naprednjakov, akoravno je ta bojkot po postavni prepovedan! Ta Benkovič govorí o postavah... No, mi še nimamo njegove slavne „interpelacije“ v rokah, torej tudi ne vemo, kako in ne kak način je n a l a g a l ta brežiski advokat ministre. V kratkem dobimo to „interpelacijo“ in potem bodo našim prijateljem že povedali, kaj vse si upo to človeče. Pravijo, da piše „Stajerc“ nepostavno. Hm, hm! Res ne moremo pomagati, ali naša dolžnost je, da odkrivamo vse nepostavne lumparije prvaško-klerikalne gospode. Ali smo pisali „nepostavno“, ker smo povedali, kaj je ugajanjal Hešič z otroci, kako je kradel župan v Turškemvruhu, kako si dela Benkovič račune in kako so črnuhi sleparili pri volitvah... Ako je to vse nepostavno, zakaj nas pa niso „konfiscirila“ in zakaj nas pa ne tožijo? Vemo, zakaj se gre tem ljudem. Ne dopade jim, da jih ne prijemajo z glace-rokavicmi, da ne govorimo lepo kot nežne „jungferce“, da povemo resnicu odkrito in brez ovinkov. Pregrobo jim pišemo. Ali — roko na srce! Kdo drugi je pričel s posvokami kakor črni časopisi? Kdo rabi laž in obrekovanje in infamijo v politični borbi, ako ne črni časopisi? Zakaj se je skril Benkovičov list za kranjske in „Mir“ za ljubljanske porotnike? Ali piše na celiem svetu sploh kakšen list tako podložni in surovo, tako laživo in hinačko kakor klerikalne cunje? Brigajte se za-se, črni gospodje! Brigajte se za svoje smeti! Naročite vašim plačanim pisacem, naj si priučijo od nemških listov poštene pisave in — dobro bode za vse! Dokler pa bode s palicami po nas udrihalo, toliko časa bijemo s poleni nazaj... Sicer pa se ne jezimo čez Benkovičove komedije. Iz srca mu prvočimo njegove neumnosti, ki jih dela kot poslanec, katerega se ne more za ušesa pred sodnijo privleči. „Dummer August“ grof Sternberg in prismojeni Fresl sta dobila tovarisja v osebi — Benkoviča. In to nas veseli!

Proč z „birjo“! Pošteni in splošno spoštovanji kmetski posestnik nam piše te-le vrstitec: Pričljuje se čas toliko zaželjene žetve in že se po farovžih krpajo žakli za „birjo“. Tako, dragi kmetič! Celo leto si se žejen in lačen

od svita do pozne noči ubijal s tvjimi in živo na polju, trepetal si pred vsakim črnim oblakom, jak in stok tvjih otrok spremiljal je „šibo božjo“ — točo, raz prižnice pa si na dan počitka, na dan, ki je posvečen tvojemu trodennemu Bogu, slišal vse drugo, nego božjo besedo. Psovke najgrše vrste padale so vso leto po napredno mislečih kmetih, prokleti so bili čestokrat podučni spisi, posebno proklet pa je bil vsak bralec našega domačega kmečkega lista „Stajerca“; ja celo farško podivjanje je dospelo tako višino, da je dušni pastir celo na smrtni postelji delal razloček med brezpojognimi podrepniki in med poštenimi dostikrat izglednimi naprednjaki. Ob času državno-zborovskih volitev stali so z malimi izjemami naši duhovniki na kmetu sovražni strani, niso nam privoščili, da si izberemo pridne krčanske kmete za naše poslance, ne, vsiljevali oziroma tudi vsili so nam financerje, hofrate, advokate in poželjive, častilakomne pope, akoravno so bili naši kandidati boljši kristjani nego že ločeni hofrat e compagnia bella okoli črnej sklede. Sedaj dragi kmečki trpi, pa pride čas, ko pridejo poslanci župnika, gospod kaplan, mežnar, organist, farovški hlapec, farovški pastir in farovška kuharica v žitno „birjo“. Vsa ta druhal kaže zdaj ljubezljive nosnice, spreminja oči proti nebui, kakor najčistejši svetnik se ti prilizuje z vso farizejsko hinavščino, samo da od tebe izsesa koliko največ mogoče žita in zrnja. V največih slučajih nima ta peklarska banda nobenega postavnega dovoljenja ali vzroka, „birjo“ pobirati; mi vprašamo torej našo javno oblast, gospode orožnike in druge merodajne osebe, zakaj ne aretirajo blagosovljenega berača, ali njegovega trogerja, kakor aretirajo kakega „vandrovca“ ali kako staro onemoglo babico-peklarca? Torej red gospodje, — pred postavo smo vsi enaki. Napredne g. župane in vse naprednjake pa prosimo, naj delajo na to da se ta pijača našega gospodarstva odstrani. Naznanite vsak slučaj okr. glavarstvu in zahtevajte nujno rešitev; poklicite orožnike in zahtevajte, da napravijo red! Okrajna glavarstva pa nujno prosimo, naj prepovejo udnim potom to ljudsko izkorisčanje. Kaj je po mestih za vlogo ljudstvo loterija, to je na deželi farovž! V mestu znosijo ubogi trpini vse v loterijo in upajo na ta način pridobiti časno srečo, medtem ko na deželi oče, sin, hčer in mati nosijo v farovž, samo da bi postali večno „srečni“. — Kakor on navadno ne dosežejo z loterijo časne sreče, tako tudi ti kmetič ne dosežeš tem potom večne sreče. Loči farja in njegove pristaše od cerkve in oči Bogu, potem si bo tebi sama pot pokazala. Sam Bog je rekel: daj Bogu, kar je božjega, in cesarju kar je cesarjevega! Pšenica, koruza, predivo, jajca, vino, klobase, svinjina, prašiči, kobile, teleta in krave, katere pobirajo nenasitni popje, niso farji pripravili; torej to ni farško! Pripravila je vse to tvoja družina s teboj, mož, žena otroci, hlapec, dekla in „taverharji“; tem daj po zmožnosti pravico, plačaj zaostali davek, zavarovalnino, obresti in dolgovne, bodi poštene, boga boječ, stori tvoje cerkvene in posvetne dolžnosti, bodi dober sošed in usmiljen proti reževžem, — in zagotovim ti, da dosežeš časno še bolj gotovo pa večno srečo! Najtežji odgovor bodo dajali enkrat oni poželjivi, nenasitni farji, ki celo leto v cerkvi in zunaj nje fehtajo, samo da svoji poželjivosti strežejo, ubogega reževža pa neusmiljeno napodijo, ako jih prosi za dar Božji... Nekateri, posebno premeteni župniki oznanijo, da bo „birja“ za vremenske maše (od sv. Jurja do sv. Mihela vsak petek); drugi pravijo, da je za „sv. hostije“. Toraj za približno 20 tihih sv. maš, koje imajo itak dolžnost brati in pa za par kil pšenične moke je „birja“ potem opravičena?! To je naravnost nearnamo! Te maše naj se, če jih želite od posameznikov, plačajo; moka naj se vzame na cerkveni račun kakor olje in sveče, beračenje pa se mora nehati! Sramujte se, lakomeži! Vaši podrepniki v državnem zboru vtaknili so Vam se le pred nekim mesecem v likom milionu v krvavega ljudskega denarja v Vaš nenasitni žakelj! Kaj hočete še sedaj kot berači pred durimi ubo-